

Kayëta iÿanar ir Bëtesalonik in Lilaya in

Akayëta ajo, Pol ſyegwën babi Okërecen od gér Amara and Tesalonik ok. Amara ajo, Pol ſyana bax. Ebi týyalixén ekeména ed gér ekwéta xali gér ecés el ſyegwénaxén babi. Enimin, bëla bëjo awëlandéra wëlandéra babi end okërecen od bax sësënd xarak Yesu Kërisét axo fakaw ex na pere ok. Ata Pol sëyali këbi mène yatir ko fakaw Yesu Kërisét, bësësék bér wák endexém bën axanira këni xanira gér ecés eno kaca Axwën an, andamat gë bérëwak bér kë bayi bëbëngw bën. Er ex gér akayëta in:

End ekwéta ed Bëtesalonik do gë andiyen and Pol ej: 1.4-3.13.

End oşen or Yesu Kërisét ej: 4.1-5.22.

Ofelar ol: 5.23-28.

Ecémar el

¹ Wëno Pol, gë Silas, do gë Timote këjun ſyegwénélind. Aşëma këmun sëmand wën bér gér Amara and Yesu Kërisét and Bëtesalonik bën. Wén bér xwën kënun Faba Kaxanu do gë Axwën Kërisét bën, cotiyin oyekax ol do gë obetak ol.

Ekwéta ed okërecen od gér Tesalonik el

² Endewën cëj, biyi din këmo sëkwand Kaxanu do këmun xaranënd laj wën dëk gér cale indebi. ³ Enimin, and këmo şalend Faba Kaxanu

aŋ axwita këmun xwitand në end dëk bëbér kën rind ga xwëta këno Axwën Yesu Kërisët, në end ga ĩan këno do xemëna kën gér eyar ed akey andexäm. ⁴ Bëmaÿe, anang nang këmi mëne Kaxanu aħan ĩan këjun do mëj sana këjun. ⁵ Atéfétan and däl and wëlanëli këmun aŋ, awa wā kën ga rëca këjun Angoc Amënëk aŋ gë panga indexäm ij, ax gi ex na gë eyeyan el fo. Do wën awat wat kënëbo biyi ang bami liyand gér ndewën ak xali nang kën mëne oyekax orewën ex. ⁶ Do wën dëj aséfételi sëfételi kënëbo biyi do gë Axwën an ga wā kën eyeyan ed Kaxanu el, gë onënga or këjun yélend Angoc Amënëk ol ado ga ban sorond amëd ajo. ⁷ Mondako hixën kën bér motéfételi gér ogës od dëk bérëwak end Yesu gér ebar ed Masedëwan do gér ed Akayi. ⁸ Gayikwa eyeyan ed Axwën el na gér ndewën wëlik pere dëk ebar ed Masedëwan el, ado ax gi ex na gér Masedëwan fo, barikan xali gér ed Akayi wëlik. Ekwëta ed xwëta këno Kaxanu el, gér ed ex yo nangéra këni, xali biyi ūyowëy ami baâ na. ⁹ Bela bën dëk kë reyand mëne ang ūyapék eno dëkayand aliyer ak lëkaya banëbo biyi. Areya këni reyand bëte mëne aseb seb kën olaâ on eno calexénënd Kaxanu do eno diyeninaxën ang okadëp fo, Kaxanu mëj ar kë yélend aniyen do hi ko däl an. ¹⁰ Wën ašëni këno ūsënid Yesu, Asëñiŵ arexäm ar xanin këjo gér ecës an. Mëj kë xaniw gér orën ebo dacët gér kiti ind kë yowënd.

End andiyen and Pol aŋ gér Tesalonik ej

¹ Enimin bëmaŷe, wën dëj aye nang kën ekwëtaya ed xwétaya banëbo and yeli bami el, ax gi ex na gë ofëcak këm gér ndewén. ² Ang nang kën ak, asoro soro këmi gayik arixéra rixéra kënëbo gér angol and Filip. Barikan, në end ga xwëta këmo Kaxanu xemënaxën bami mun nangënaxën Atëfëtan andexëm aŋ, ado ga bani hëpënd bërémar na gér ndewén. ³ Do and bamun felënd en kemëna gér ekwëta ed Kaxanu aŋ, er bami rend in ax gi bana enambeli, ax gi bana obuyaraxik, bëte ax gi bana osit. ⁴ Barikan gayikako Kaxanu ri babo atëy xali wat ko mëne aÿap ſämpük ebo kwëtënan Atëfëtan aŋ, biyi ayeyan këmi yeyanënd ang këjo nëngan Kaxanu, mëj ar watënd er gér oŵëkw ak, ami yeyanënd na ang këbi nëngan bela ak.

⁵ Enimin, aye nang kën mëne elod amo pel ex na ala bend këjo nëngan fo. Bëte Kaxanu ex sede iram in mëne elod amo pel ex na ala end këjo nëngan ebo yélaxën kodfi. ⁶ Biyi ami caland na enëbo cëkwënd bela: ax gi ex na wën, ax gi ex na bela bëšëxe. ⁷ Gayikako oparëxanda od Kërisët hi këmi, axor xor domi mun néýali enëbo yëlërand. Barikan abana bana këmi mérëxand irewén. Er babo balënd endewén ej ang këjo balënd asoxari obaâ orexëm or këbi lëband fo. ⁸ Ex canayaxën ang këbo balënd endewén ak, aÿandi ſändi dobo mun yël aniyen andebi aŋo dëj gayik mbaŋ wërér këne, ax gi ex na mun nangën Atëfëtan and Kaxanu aŋ fo. ⁹ Bëmaŷe, yëla këme axwita kën xwitand

andiyen andebi aŋ, do gë toro indebi iŋ: ga bami riyenind ciſ wec, ga ſyandi baſo gabatak kérrexo céndén na fén gér ndewén edſéba edebi el. Mondako nangénaxén kémun Atéfétan and Kaxanu aŋ. ¹⁰ Wén do gë Kaxanu ex otede odebí ok mène biyi ang bami liyand ak awén wénék, ſenene ex do gë end kénébo něp kém ex gér ogës od wén béréwak. ¹¹ Bête anang nang kén mène biyi er wélaya bamun ala kala ang këbi wélayand sém in obaš orexém ak. ¹² Afel bamun felénd en kapinand do en keménand. Axara bamun xarand bëte en diyand ſenene, ang këno ſyapanénd Kaxanu ak, mëŋ ar këjun wácelind owun orexém do gë enjaran endexém an.

¹³ Awa mëŋ ex, biyi laŋ këmo ſékwand Kaxanu ga wá kén eyeyan edexém ed ſéfétan kémun el. Enimin eyeyan ed Kaxanu dëŋ ex, mëŋ këjun nëngwétaxénénd wén béréwak bën, ax gi ex na eyeyan ed ala. ¹⁴ Dal ex bëmaŷe, end hi këbi bér wák end Yesu Kérisét gér Bamara band Kaxanu band ex gér ebar ed Yude ej, enjo fo hi këjun wén bëte. Mëŋ kén soroxénénd gér otaxan od bér hi kén ebar ebat bën, ang soro këni bën bëte gér otaxan od Béyude ak. ¹⁵ Bén lawéra këbi bëlaŵénél bën, bën fo bëte law këno Axwén Yesu, do bën fo rixéra këbo. Er hi këni bérangoŷéra and gë bela dek do endebën ej Kaxanu ajo nënganénd na. ¹⁶ Bén këbo ſébanénd mi peméra Atéfétan and Kaxanu aŋ gér bér ax gi ex na Bësëwif këdi këni fex, ata mondako këni baſénd bamena bandebën baŋ. Barikan aňatén hătén këbi oxoŷ or Kaxanu ol.

End oñandi od Pol ej

¹⁷ Endeþi ej cëj bëmaÿe, þeman þej fo ñawëta këjun imëd, ax gi ex na owëkw on. Dek nëkan këbo ene watëre gayik mbañ ýandi këbo ene kofëtare, axacéra xacéra këbo gë oxor ol. ¹⁸ Biyi bakëlëbëd bandanjëm xacéra këbo mun nëngali ado dëk dek in wëno Pol, þarikan Sindan wedili këbo. ¹⁹ Awa enimin, në end nobën këmi yaraxënënd mëne Kaxanu ašos këbo šos? Në end nobën këbo nëngandéraxënëd yatir ko bakaw Yesu, Axwën arebi an? Ax gi ex na nde në endewën? ²⁰ Iyo wën ex enjaran endebi ej, wën ex onënga orebi ol.

3

¹ Bëte ga sëkwëra këmi ošëni ol, xetan këbo mi bayi mondako dëj na gér Angol and Aten. ² Ata lawënëli këmo imaÿe indebi ij Timote, ar xel këmi andiyen and Kaxanu, epemëra ed Atëfëtan and Kërisët an. Eñun dëcara do eñun kemën gér ekwëta yeli ko ³ mëj bayik gabatak anjo cena na në end toro ind këne soronde gérégako injo. Enimin, wën dëj anang nang kën mëne toro injo, afo ebo gi. ⁴ And hi bami fën gér ndewën an, afel bamun felënd gana-gana fo mëne mbañ këne soroye. Do ax gi ex na nde mondako dëj hik ang nang kën ak? ⁵ Mëj ex, ga bayitéraxën ke endewën ej lawënaxënëli bamo Timote exo nangëgu ba ga xwëta këno Kërisët bayi kën gayik ayëda këme yëdand ba anëka yifa këjun šabucara in do andiyen andebi anj dëk ex gi and gë ofëcak këm.

⁶ Barikan ecede ūatëgu ko Timote ga hiw ko gér ndewën. Benjekax fo felati këbo endewën ej, mëne ga xwëta këno Kërisët do ga këjun balérënd bayi kën. Xali doro, benjekax fo kën xwitand endebi ej. Anangënati nangënati këbo mëne mbarj xofi këjun ang xofi këbo biyi bête wën ak. ⁷ Bëmaÿe, ado ga šemura këbo do këmi sorond, mondako dëj xemëna këmi gér ekwëta gayik awël wël këmi ang xemëna kën wën ak. ⁸ Gérégako, aliya këmi liyand, gayikako wën axemëna xemëna kën gér etëf ed Axwën. ⁹ Awa biyi axor këmi xor mo cëkwa Kaxanu ang ūapék ak end dek benjekax bend rin këjun ej do gë onënga or yël kënëbo gér lëngw irexém ol. ¹⁰ Ciș wec këmo xarand Kaxanu ebo yël fëña ir mi yelixënëli, ene kofëtare do mun ɣatan dek bend ūapék en nang ben en kemaxën nëmëc gér ekwëta ed xwëta këno Kërisët.

¹¹ Awa Kaxanu, mëj ar ex Faba irebi an dëj do gë Yesu Axwën arebi an, ɣacanëlenëbo fëña ir këbo wëlali xali gér ndewën in. ¹² Axwën an, dëcalejun ejun balérënd nëmëc andewën rewën an do ejun balënd end bela dek ang këbo balënd biyi bête endewën ak. ¹³ Kemënëlexo ekwëta ed ex gér owëkw orewën el, do ola orewën ol ex gi owënëk, or řenene gér lëngw ir Kaxanu, Faba irebi, xali yatir këni bakaw Yesu, Axwën arebi an do gë dek bëwënëk bërexém bën. Amen.

4

End owënëk ej

¹ Bëmaÿe, end këme xor me de me ñataxën ej ex mun kara gér ow ac or Axw en Yesu, en kem na en diyand ang s yali k mun ak, enjo n nganax n nd Kaxanu endew n ej. Ata w n mondako d ej k n liyand, awa kem nayin en bayi g r enjo! ² Enimin, biyi anang n nang n k mun ang re ko Axw en Yesu  yap k en diyand ak. ³ O nandi od Kaxanu ok ex en y laya g r ow n k, m ej ex kw y tayin as k alakirand fo in. ⁴ Ang hi k n ak, ala kala nang lexo em laya ed asoxari g r ow n k do g r ep b r el. ⁵ K ren t f nd na o nandi ot mbak od eman ok, ang k ni rind bela b r ben ng b c xe b r bayik a jo nang ex na Kaxanu b n. ⁶ Aw l nde, g r be o ala k re o yamba na ima e index m ij, ala k re o menan na. Axw n an c ej, an p ko n p nd de n  end dek bet mbak b ndako rako be j ang fel k mun do x n nan k mun ak. ⁷ Gayikwa Kaxanu  w c k bo g r ow n k, ax gi ex na ene diyande g r obuyaraxik. ⁸ Awa ar k  h p b pela ba o an, ax gi ex na end ala h p ko. End Kaxanu wa h p ko xarak m ej k jun y l nd Angoc Am n k a j.

⁹ End e un b l r nd g r amin m ra ej c ej, ax gi ex na end k n  ala enun n gw n li. Os yali or Kaxanu ol m ej d ej k jun  wasin nd m ne a y p  yap k e un b l r nd andew n rew n a j. ¹⁰ Mondako k n bi rin nd dek b ma e b j, e bar ed Mased wan el dek. Awa b ma e, axara xara k mun kem nayin en dind n m c mondako d ej! ¹¹ Kem nayin mba j en diyand g r aket xeta, ala kala bal k nalind lexo

bendexäm beŋ, do diyenindën gë andewën dëŋ en cotéraxën ang bamun felënd ak. ¹² Angëmëne mondako kën liyand, ata kënun fëb bër ax gi ex na okërecej bën, do an gi na bër mondëcara fo.

End bërëwak bësësék ej

¹³ Bëmaŷe, end bërëwak do këbi rašënd gér ecës ej, abo ñandi ex na en bayi nangérëxe këdi kën ūaminara ang bësëxen ak, ang bër gë er këni yarënd këm ak. ¹⁴ Enimin, gayikako awa wā këne mëne Yesu ašës dëŋ sës baxo do axani xani ko gér ecës, awa mane mëne Kaxanu axanin këbi xanin bête bërëwak bën, ado ebi dašënd gér ecës, eni gixën gë Yesu. ¹⁵ Awa baxëtin er këmun felënd in, eyeyan ed Axwën Yesu ex dë: bërëwak bër këbi rašënd gér ecës bën kë ūatët gér apedëraya, gë biyi bër këne bayiye bëbëngw xali yatir ko bakaw Kërisët bën, ado gë tékér ak anëbe cand ex na. ¹⁶ Gayikwa, Axwën Yesu dëŋ këbo nangën mëne yatijo ex akey andexäm aŋ. Awa awël këne wële bête oniŵ or alëngw ar omeleka an do gë ofarix or kerelon ir Kaxanu ol. Ata Axwën an exo cëlaw elod gér orën do eni kanira pere bërëwak end Kërisët bër këbi rašënd gér ecës bën. ¹⁷ Ata biyi bër këne bayiye bëbëngw bën, ene cëge andamat gë bën gér bañar, gér ekaca ed Axwën gér anguxar and gér ed ex ekoc. Do mondako këne bare din ir din gë Axwën an. ¹⁸ Awa kemëndérindën andewën rewën aŋ gë eyeyan elo.

5

End omakaw ond Axwën ej

¹ Bëmaÿe, end akey do gë apëxëd and ko bakaw Axwën enj, ax gi ex na er kën sala enun ñögwéneli. ² Enimin, wën dëñ anang nang kën mëne yatir ko bakaw Axwën Yesu, ang arek ar kë sisand gëmëd fo ko yow. ³ And këni ÿana eni dend bela: «Dodo anëka šot këne angwéléra aŋ do anëka yirék ower onj!» ata amëd aŋo dëñ këbi fënga kata ij bërëxadët, ang këjo fëngand ayambën asoxari ar orëw fo do xali gabatak aŋo pece na.

⁴ Bari wën bëmaÿe, an bo ex na de bër ecamëdan enjun nambitaxën ang arek fo akey aŋo. ⁵ Wën dëk anëka hi kën bër angoben, anëka hi kën bër goyat. Ane bo exe na de bër xwën këbi gëmëd in, ane bo exe ex na bër ecamëdan. ⁶ Awa mëŋ ex perënane, gine bër gë anjus, do kërebo dašënd na, ang këbi rašënd bëşëxen ak.

⁷ Bër këbi rašënd bën, gëmëd këbi rašënd do bër këbi ÿawënd ngoy bën, gëmëd këbi ÿawënd. ⁸ Barikan biyi bër angoben bën, gine wa bër gë anjus: gil ex tan angwak andebi aŋ ekwëta ed xwëta kënëjone Axwën Yesu el, do gë ebalér ed këbo balérënd el. Gil ex bëte apexa and këne yarënde pař gë Yesu Kërisët aŋ, ekamote edebi el. ⁹ Gayikwa Kaxanu fenan këbo apexa aŋ pař gë Yesu Kërisët, Axwën arebi an, abo penan ex na oxoy. ¹⁰ Yesu Kërisët ga šës ko wa né endebi na ene diyaxënënde andamat gë mëŋ: šës këne nde, ba bayi këne bëbëngw nde. ¹¹ Awa mondako kën ÿana en kemëndérënd andewën rewën aŋ. Do bëte ala kala dëcayindëleño ašandaŵ exo kem gér ekwëta ed Kërisët ang kën rind laŋ ak.

Bapela bapelatar bay

¹² Bëmaÿe, axara xara këmun nangin epëb ed bër fana käbi Axwën Yesu enun kadfacënd do enun pelérand endexëm bën. ¹³ Balindëlejun mbañ endebën ej do ɻaninëbi aye në end andiyen and këni rind ej. Bëte wën wëlérindëن andewën rewën aŋ.

¹⁴ Bëmaÿe, ga re këmi: pelérayindënenëbi bër kë liyand gë anjus këm bën, yifarayindënenëbi bër ɻaminak bën, dëcayindënenëbi bër sitarak bën, buñarindëن wën dek. ¹⁵ Awa wën dek, ala kala calayindëlexo ebi dinënd ɻenjekax boşandaŵ, do gë bela bën dek. Titinayin, ala këreñø mašënënd na ašandaŵ eñëñëñax end renan këño ej.

¹⁶ Nëngandërayindëlejun din,

¹⁷ Caleyindëن key yo key,

¹⁸ Cëkwayindëno Kaxanu gér end ex yo.

Eño këjun wëkand en dind gér aniyen andewën ga þar kën ako gë Yesu Kërisët.

¹⁹ Këren domin na xodux or Angoc Amënëk or hik gér ndewën ol,

²⁰ Këren yepënënd na bend kë xaniwënd gér Kaxanu þen.

²¹ Yixétindëن dek er kënum fel yo, kwëtayayindën er yek in.

²² Kwëýetayindën eñëñëñax end ex yo.

²³ Awa Kaxanu, mëj ar xwënëk obetak an, pitëlexo mëj dëj ola orewën ol dek en gixën bërexëm fo. Kwëtayalexo gér or ɻenene angoc aŋ, gë enjëw ej, do gë eman ej, gë end këni nëp këm, xali yatir ko bakaw Yesu Kërisët, Axwën arebi an! ²⁴ Ar wac këjun an, ar mokwëta hi ko:

mëŋ kë ḥata eŋo. ²⁵ Bëmaŷe, calenindënëbo bïyi
bête.

²⁶ Cëmayinëbi dëk bëmaŷe bëŋ do megaridën
gë bën ang bër ſanëk acël amat fo. ²⁷ Axara xara
këmun gë oŵac or Axwën ol, pënidën kayëta ijo
ro eni wëlaxën dëk bëmaŷe bëŋ. ²⁸ Yesu Kërisët,
Axwën arebi an, yëlëlenun wën dëk oyekax ol!

**Oniyan
Oniyan: Oniyan (New Testament+)**

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Oniyan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

8b7902f3-5e35-5b89-86b2-c6da1be458b9